

A bírálóbizottság értékelése

KONTLER László *Translations, Histories, Enlightenments: Wiliam Robertson in Germany, 1760-1795* című disszertációja nemzetközi és hazai mércével egyaránt jelentős tudományos teljesítmény. A számos külföldi szellemi műhelyben végzett kutatómunka és a téma szempontjából meghatározó jelentőségű szakemberekkel folytatott konzultáció nyomán elkészített dolgozat interdiszciplináris módszerrel dolgozza fel az európai felvilágosodás egyik igen fontos, mégis többnyire csak általánosságban vizsgált kérdését, az eszmék áramlásának és közvetítésének útját, ill. befogadásuk módját. Olyan témát, amely napjainkban az európai felvilágosodás-kutatás egyik előtérben álló problematikája. A kézirat konkrét eseteket elemző tanulmány, amennyiben középpontjában a skót felvilágosodás kiemelkedő történetírója műveiben megjelenő társadalomszemléletnek - írásai német fordítása alapján kiváltott - németországi hatása áll. Ennek kapcsán nemcsak az angol eredeti és az átültetett német szövegek tartalmi, hanem az egyes kifejezések filológiai elemzését is elvégezte a szerző, fontos adalékokkal gazdagítva a politikai gondolkodás-történet mellett a fordításelméletet is. Így sikerülhetett konstatálnia a felvilágosodás némely irányzata között cserélődő gondolatok haladási irányát, esetenként azok deformálódását.

A dolgozat kiemelkedő erényei ösztönzést adhatnak Robertson magyarországi recepciójának kutatásához is.

A bírálóbizottság összességében igen nagyra értékeli Kontler Lászlónak eszmetörténeti vonatkozásban a nemzetközi felvilágosodás-kutatás szempontjából is jelentős disszertációját, amelynek legfontosabb eredménye az eltérő fejlettségű európai régiók közötti szellemi áramlatok feltérképezésében és hatásuk különbözőségének bemutatásában áll. A munka ráadásul a brit Robertson-kutatás szempontjából is eredetinek minősül, mert az nem foglalkozik a skót szerző kontinentális vonatkozásaival. A bírálóbizottság ezért örömmel üdvözlí és támogatja a kitűnő angolsággal megírt munka mielőbbi publikálását, ami immár biztosítottá vált azzal, hogy az angliai Palgrave-Macmillan Kiadó idén májusban megjelenteti. Ez garanciát jelent arra, hogy kutatási eredményei bekerülnek a nemzetközi tudományosság vérkeringésébe.